

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Uppdrag. Analys av nedgången i gymnasiebehörighet från åk 9, komplettering med förskolans roll

Förlag till beslut

Rapporten godkänns

Sammanfattning

Förvaltningen fick vid nämndens sammanträde i oktober 2025 i uppdrag att komplettera analysrapport 2025 om nedgången i gymnasiebehörighet med förskolans roll. (BUN 2025 §122)

Gymnasiebehörigheten i Region Gotland har under senare år minskat. Forskning och nationella uppföljningar visar att barns tidiga lärande och utveckling har stor betydelse för senare skolframgång. Förskolans kompensatoriska uppdrag är därmed en central del i det långsiktiga arbetet för ökad måluppfyllelse.

Förskolan i Region Gotland bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med fokus på språk, trygghet, social kompetens, psykisk hälsa samt likvärdighet. Arbetet omfattar bland annat tidiga insatser, kompetensutveckling av personal samt andra verksamheter. Förvaltningen bedömer att detta arbete är en viktig grund för att på sikt vända den negativa utvecklingen i gymnasiebehörighet.

Gymnasiebehörighet är en viktig indikator för barns och elevers möjligheter till fortsatt utbildning och etablering i samhället. Den observerade nedgången i gymnasiebehörighet från årskurs 9 har aktualiserat behovet av att analysera bakomliggande faktorer och tydliggöra hur tidiga utbildningsinsatser kan bidra till förbättrade resultat.

Förskolans uppdrag enligt skollagen och läroplanen (Lpfö 18) är att lägga grunden för ett livslångt lärande. Förskolan ska verka kompensatoriskt och ge alla barn likvärdiga förutsättningar, oavsett bakgrund. I Region Gotland bedrivs ett långsiktigt utvecklingsarbete inom förskolan med fokus på barns språkutveckling, socioemotionella utveckling, jämställdhet och trygghet.

Förvaltningen bedömer att förskolans arbete utgör en avgörande del i det långsiktiga arbetet för att förbättra gymnasiebehörigheten. Effekterna av förskolans insatser kan inte mätas på kort sikt, men forskning och beprövad erfarenhet visar att tidiga, strukturerade och likvärdiga insatser har stor

betydelse för senare skolresultat.

Det pågående utvecklingsarbetet inom förskolan i Region Gotland är ändamålsenligt och i linje med nationella styrdokument. Förvaltningen ser samtidigt behov av fortsatt uppföljning, analys och samverkan mellan skolformerna för att säkerställa en sammanhållen utbildningskedja.

Beslutsunderlag

Rapport Ökad behörighet till yrkesprogram på gymnasiet – Förskolan Gotlands arbete
Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-23

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Lena Gustavsson
Avdelningschef förskolan